

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

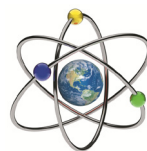
№1
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 772 sahifa,
5-yanvar, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Talabalarda tolerantlikni shakllantirish zarurati va samaradorligi.....	28
Bafayev Muxiddin Muxammadovich	
Muhandislik grafikasi bo'yicha raqamli kompetensiyalarni shakllantirishda grafik dasturlardan foydalanish metodikasini yaratish	34
Axmatova Asila Akmaljon qizi	
Investigation on the Efficacy of Pedagogical Approaches in Virtual Learning	37
Burkhonova Zarafuz Qobilovna, Makhmudov Shaxboz Muzzafarovich	
The Role of Input And Interaction in Second Language Acquisition.....	40
Dilorom Poyonova	
Muhandislik yo'nalishida kartografiya fanini integratsiyalashgan holda o'qitish	45
Kazakbayeva Muxabbat Turabayevna	
Incorporation of Moocs Into the Digital Educational Framework for the Development of Professional Speech Culture.....	49
Kudrat-Zoda Kamola Alisherovna	
Pedagogical Strategies for Enhancing Students' Creative Thinking Throughout the Learning Process	52
Makhmudova Ugliy Baxtiyarovna	
Kognitiv yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning media savodxonligini rivojlantirish	57
Mirzayeva Mayramxon Zaynobiddinova	
Transformatsion yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning sun'iy intellekt savodxonligini rivojlantirish.....	61
Mirzayeva Ziyoda Uktamjonovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni tanqidiy fikrlashga o'rgatish	65
Qurbonboyeva Gulnoza Mahmud qizi	
An Online Service that Integrates Up-To-Date Content From Well-Known Mooc Platforms	68
Rakhimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Abdurahmonova Osiyo Jahongirovna	
The Fourth Phase of Distance Education: Integrated Technologies and Moocs	71
Rahimberdiyev Rustam Abdunasirovich, TaranenkoTatyana Viktorovna	
Gamifikatsiya orqali iqtidorli o'quvchilarning o'quv motivatsiyasini oshirish	74
Rustamova Manzura Mirkamolovna, Xaytbayeva Malika Qobil qizi	
Boshlang'ich ta'lim fanlarini didaktik o'yinlar orqali tushuntirish	77
Rustamova Manzura Mirkamolovna, Shomaxsudova Diyora Dilshod qizi	
O'smirlar orasida alkogolizm, giyohvandlik va toksikomaniya profilaktikasi	80
Sh. F. Mustafayeva	
Educational Physics Experiments: Methods and Didactic Strategies for Developing Critical Thinking in Students	85
Turayev Alimjan Bahriddinovich	
The Problems of Remote Learning Technology and Global Trends in University Education Development.....	88
Tursunov Begzod Sherzodovich, Shukurova Madina	
A Case Study of Humanities Disciplines Using Massive Open Online Courses as a Resource for Blended Learning.....	91
Tursunov Begzod Sherzodovich, Eshkabilov Kodirali Davlatmuratovich	
Modern Education and Training Practices for Future Dentists	94
Turumova Marjona Bahodirovna	
Kommunikativ yondashuv asosida nutqiy kompetensiyani shakllantirish.....	98
Tuxtayeva Mehriyo Shavkatovna	

Maktabgacha ta'lim jarayonida mutaxassislik fanlarini o'qitishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar: amaliy muammolar va ularning innovatsion yechimlari	102
<i>Xabibulayeva Shaxrizoda O'ktam qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarda nutq o'stirish darslari orqali Soft Skills ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy pedagogik psixologik asoslari	106
<i>Xoldarova Mubina Qudratbek qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi muhit va uning turlari	110
<i>Xolmirzayeva O'g'iloy Murotali qizi</i>	
Развитие компетенций студентов-биологов в изучении языков	114
<i>Абдуллаева Нигора Курбановна</i>	
Формирование интереса и повышение эффективности школьного урока физической культуры	118
<i>Мукимов Олим Эргашевич</i>	
Incorporation of Massive Open Online Courses Into the Higher Education Framework	122
<i>Rakhimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Nasrullayev Javlonbek Tal'atjonovich</i>	
Совершенствование инновационной методики социально-педагогической деятельности будущих педагогов в полилингвальной среде с использованием искусственного интеллекта	125
<i>Хужаниязова Гузаль Юлдашевна</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ faoliyatini xalq og'zaki ijodi asosida rivojlantirish	130
<i>Abduraximova Muxabbat Allayevna</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'rganiladigan nostandart masalalar	133
<i>Karimova Kunduz Ruzibayevna, Yo'ldosheva Tojigul Ulug'bek qizi</i>	
Video-marketingning iste'molchilar jalb qilinishiga ta'siri: Tiktok va Youtube misolida.....	138
<i>Rustamova Ma'mura Asqar qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kognitiv jarayonlarini diagnostika qilish	141
<i>Shorustamboyeva Shahnoza Ulug'bekovna</i>	
The use of Visualization Technology as a New Trend in Teaching the English Language	144
<i>Tursunoy Ortiqova</i>	
Didaktik drama asosida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishda narrativ yondashuvning asosiy tushunchalari tahlili	149
<i>Xolbayeva Dildora Azizovna, Sadiyeva Shaxnoza Xusanovna</i>	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida biokimyo fanini o'qitishda work-based learning metodikasini qo'llash ..	153
<i>Mamadaliyeva Zarina Raxmat qizi</i>	
Bo'lajak shifokorlarni tibbiy amaliyotga tayyorlash metodikasini takomillashtirish.....	156
<i>Murtazayeva Nasiba Komiljonovna</i>	
Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'limni tashkil etish	159
<i>Xusnidinova Saodat</i>	
Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari	163
<i>Djumayeva Dildora Isroilovna</i>	
Integrating Quizlet, Kahoot, and Padlet Into Vocabulary Instruction: An Experimental Study With Undergraduate Philology Students.....	167
<i>Inoyatova Umida Boxadir qizi</i>	
Advantages and Disadvantages of Teaching Students Via Competent Based Approach in Order to Improve Their Listening and Speaking in Finland	171
<i>Abdukhakimova Kamola Akmalovna, Rahmatova Mohijahon Ahmad qizi</i>	
Kimyo ta'limida iqlim o'zgarishlariga oid ilmiy ma'lumotlar asosida qaror qabul qilish kompetensiyasini rivojlantirish	175
<i>Akbarova Saidaxon Rustamovna</i>	
Tibbiyot oliy ta'limida pediatriya talabalari klinik fikrlashini rivojlantirishda muammoli ta'lim metodlarining roli.....	180
<i>Atadjanova Shaira Xalilovna, Umarkulov Muxtorali Islomkulovich</i>	

Individual ta'lim muhiti asosida bo'lajak maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini kasbiy-metodik tayyorlashni takomillashtirish.....	185
<i>Azamatova Dildora Shuxrat qizi</i>	
Boshlang'ich ta'lim-tarbiya tizimida raqamli ta'limni joriy etishning innovatsion yondashuvlari va samaradorlik omili.....	189
<i>Babayeva Dilnoz Xaydarovna</i>	
O'qish savodxonligini oshirishda xalqaro tadqiqotlarning o'rni (PISA va PIRLS)	192
<i>Barakayeva Shahnoza Fazliddin qizi</i>	
Yosh rahbarlarda boshqaruv stressining namoyon bo'lishi va boshqaruv faoliyatiga moslashuv muammolari: ta'lim tizimi sharoitida psixologik holat tahlili.....	195
<i>Djavgarova Dilfuza Shuxrat qizi</i>	
Sun'iy intellekt va katta ma'lumotlardan foydalanish asosida oliy ta'lim muassasalarida boshqaruv samaradorligini oshirish strategiyalari.....	199
<i>Duvlayeva Nozigul Xolmuxammad qizi</i>	
Enhancing English Learners' Pronunciation Through AI-Based Language Applications.....	203
<i>Egamova Munisa Khakim kizi</i>	
Maktab ta'lim tizimining dars jarayonlarida elektron qo'llanmalardan samarali foydalanish.....	208
<i>Kodirov Akbar Shuxratovich</i>	
Improving the Methodology of Teaching Biochemistry in Medical Higher Education Institutions Through Virtual Laboratory Tools	213
<i>Mamadaliyeva Zarina Rakhmat kizi</i>	
O'smirlarda kommunikativ tolerantlik muammosining nazariy-metodologik asoslari.....	218
<i>Mirsidikova Aziza Mirvohidovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining sog'lom turmush tarzini tashkil etishning nazariy asoslari	221
<i>Muxtorova Xusnidaxon Abdug'oprovna</i>	
Improving the Theoretical and Methodological Foundations for Integrating Generative Artificial Intelligence Technologies Into English Language Teaching in Higher Education	226
<i>Nigmatova Nozimakhon Ulugbek kizi</i>	
Maktabgacha ta'lim va oila hamkorligi: zamonaviy yondashuvlar va ilmiy asoslar.....	229
<i>Omondavlatova Diyora Otabekovna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida iqtidorli talabalarning ilmiy va ijodiy kompetensiyalarini aniqlashga yo'naltirilgan axborot tizimini yaratish	233
<i>Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Ro'zimatova Saidaxon Abdivoxid qizi</i>	
O'quvchilarni o'zbek xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida vatanparvarlik ruhida tarbiyalash pedagogik muammo sifatida.....	237
<i>Qodirqulov Nodirbek Hamroqul o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida talaba-qizlarning kasbiy, madaniy va kommunikativ faoliyatlarini samarali tashkil etish	242
<i>Qurbonova G. M.</i>	
Kasbiy tayyorgarlik jarayonida refleksiv yondashuvning metodologik asoslari	245
<i>Raxmatova Shaxnoza Oybek qizi</i>	
Inkluziv ta'limda pedagogik diagnostika: maxsus ehtiyojli o'quvchilarning o'quv yutuqlarini baholash	248
<i>Norqobilova Rayxona Davlatovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining umummadaniy kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari.....	252
<i>Saidova Nigora Olimovna, Jo'rayeva Nilufar Rustamjon qizi</i>	
Pedagogical Strategies for Enhancing Students' Creative Thinking Throughout the Learning Process	254
<i>Shaymatova Aziza</i>	
Dasturiy-metodik majmuani ishlab chiqish bosqichlari hamda pedagogik talablar.....	259
<i>Soliyeva Gavharoy Yodgorjon qizi</i>	
Nutq kamchiliklarini bartaraf etishda maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda pedagogik metod va o'yinlarning samaradorligi	265
<i>Suyarova Orzigul Sodiq qizi</i>	

Yoshlarni nikohga tayyorlashda shaxsiy omillar va psixologik yetuklik.....	269
To'xtamatova Nargizaxon Abdullayevna, Buranova Sevara Sa'dullayevna	
O'zbekiston umumiy o'rta ta'lim tizimida rahbarlarning liderlik kompetensiyalarining hozirgi holatini diagnostika qilish	273
Taylakova Dilnoza Norbekovna, Latifova Mavjuda Xurramovna	
Ta'limga o'qib tushinishni sun'iy intellekt bilan integratsiya qilish imkoniyatlari va pedagogik strategiyalari.....	276
Umarov Bahrom Norboyevich	
Talabalar mobilligi jarayonida pedagogik qo'llab-quvvatlash mexanizmlari.....	281
Xabibullayev Alimardon Xidoyatillayevich	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarni tayyorlashda kompetensiyaviy yondashuvning roli va ahamiyati.....	286
Yo'ldosheva Iqbol Bekbo'lsin qizi	
Boshlang'ich sinflarda chet tilini o'rganishning ahamiyati va undagi zamonaviy yondashuvlar	289
Yoqubjonova Mohlaroyim Abdumalik qizi	
O'smir shaxsida refleksiyani shakllanishida ota-ona munosabatlarning ta'siri	292
Yulchiboyeva Dilfuza Ergashevna	
Boshlang'ich ta'limda geymifikatsiya orqali til kompetentligini rivojlantirish.....	297
Zokirova Sohba Muxtoraliyevna, Nurmuhamedova Dilshoda Zaynobiddin qizi	
Профессиональная этика педагога высшего учебного заведения	302
Журабекова Хабиба Мадаминовна	
Ortodontiyada mioterapiya: miogimnastik dentoalveolyar apparatlarni qo'llashning taqqoslama tavsifi	305
Tursunov Begzod Sherzodovich, Sayfulayeva Aziza Anvarovna	
Музейная педагогика на уроках воспитания в средней школе: методика включения музейных практик в процесс обучения и воспитания подростков	308
Умрихина Виктория Игоревна	
21St Century Dental Innovation Technologies: An Overview	314
Khojimurodov Burkhon Ravshanovich	
Цели и задачи педагогических систем, основанных на конструктивизме в общеобразовательных школах	317
Шарипова Шахноза Шавкат кизи	
Способы повышения мотивации учащихся при изучении русского языка.....	321
Эшонкулов Хамрокул Маматкулович	
Yosh sportchilarda jismoniy tayyorgarlikni rivojlantirishda funksional mashqlarning ahamiyati.....	326
Aminov Botir Umidovich	
Nutqiy faoliyatda fikr va til tizimlari.....	330
Axmedova Muyassar Xadimatovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga xorijiy tilni o'rgatish psixologiyasi	333
Axmedova Muyassar Xadimatovna, Halimova Gulasal Xamroqulovna	
10–12 yoshli tennischilarda texnik tayyorgarlik samaradorligini oshirish uslubiyati	336
Axmedova Nafisa Isaxodjayevna	
Bo'lajak pedagoglarda hayotiy ko'nikmalarini shakllantirish masalalarining ilmiy tadqiqi.....	340
Axunbabayeva Shaxnoza Shuxratovna	
Musobaqa oldi bosqichida tennischilarning maxsus jismoniy sifatlarini kompleks mashqlar yordamida rivojlantirish uslubiyati.....	345
Azamatov Abdullo Isaxo'ja o'g'li	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda tadqiqotchilik faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy yondashuv	349
Choriyeva Durdona Anvarovna, Po'latova Mahfuza To'liqin qizi	
Xorij olimlari tadqiqotlarida mustaqillik sifatini rivojlantirishga oid yondashuvlar	354
D. A. Saliyeva	
Milliy adabiyot namunalari yordamida talabalar tanqidiy tafakkurini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	358
Erallyeva Dilnoza Oybek qizi	

Oliy ta'lim tizimida tyutorlik institutini rivojlantirishning dolzarb masalalari	362
<i>Kandaxarov Zafar Ishratovich, Tajibayeva Komila Taxirjonovna</i>	
Integrating Communicative and Task-Based Approaches in English Language Teaching Within a Learner-Centered Framework	366
<i>Madinabonu Farkhodova</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda ijobiy munosabatlarni shakllantirish usullarining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	370
<i>Mirsaitova Guzal Baxodirovna</i>	
Ta'limda sun'iy intellektdan foydalanish imkoniyatlari	373
<i>Mamatova Dilnoza Bekpo'latovna</i>	
7-sinf biologiya kursini o'qitishda o'quvchilarning metodologik savodxonligini shakllantirish	377
<i>Mirzayeva Nigoraxon Ibrohimjon qizi, Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li</i>	
10–12 yoshli belbog'li kurashchilarini o'quv-mashg'ulot jarayonida koordinatsion qobiliyatlarni takomillashtirish	380
<i>Mirzoqulov Sh. A.</i>	
Pedagog xodimlarning malaka-mahoratini oshirish – samaradorlik omili	384
<i>Musurmonova Mariya Burxonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli yondashuv asosida boshqarishning pedagogik mexanizmlari	387
<i>Muxamatova Gulmira Erkinjon qizi</i>	
Zamonaviy o'zbek tilida so'z tartibi va sintaksis xususiyatlari	392
<i>Narimova Gulnora Abdumannonova</i>	
Ilmiy va innovatsion boshqaruv yondashuvlari orqali o'quv jarayoni samaradorligini oshirish texnologiyalari	396
<i>Norbo'tayev Baxtiyor Abduraximovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida algebraik fikrlashni rivojlantirishda mental arifmetikaning o'rni va roli	400
<i>Nurillayev Samad Safarovich, Qodirova Nilufar</i>	
Bolalarning sportga oid ta'lim-tarbiya madaniyatini shakllantirish omillari va yo'nalishlari	405
<i>Ochilov Jonibek Abdo'xomid o'g'li, Rishad Badayev</i>	
Raqamli ta'lim jarayonida pedagoglarning AKT va media savodxonligini oshirish bo'yicha samarali metodik yondashuvlar	408
<i>Rashidov Sherzod Abdirayimovich</i>	
Didaktik o'yinlar yordamida o'quvchilarning ona tiliga doir bilimlarini mustahkamlash	413
<i>Raxmataliyev Sherzod</i>	
Bosh harflar ramzga aylanganda: monogrammaning zamonaviy grafik dizayndagi ahamiyati	416
<i>Sheraliyev Sanjarbek Karimberdiyevich</i>	
Ta'limning raqamli transformatsiyasi sharoitida o'quvchilarning o'quv-biluv faoliyatini faollashtirish usullari	420
<i>Xakimova Yoqutxon Toxirjon qizi, Tursunova Saida Soliyevna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida noverbal muloqot kompetensiyasini shakllantirish metodlari	423
<i>Xolmo'minova Bahora Abdujalolovna</i>	
Frustratsiya holatining psixologik mohiyati va uni yengish mexanizmlari	426
<i>Y. E. Sobirov</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga ertaklarni hikoya qilishda motiv va syujetning tarbiyaviy ahamiyati ("Pahlovon Rustam" ertagi misolida)	430
<i>Zulayxo Nazarova, Farangiz Mardiyeva</i>	
Oliy ta'lim muassasalarining rasmiy veb saytlari sifatini oshirishda sun'iy intellektdan neft va gaz sohasida foydalanish muammolari	433
<i>Tajetdinova Gulnara Abatbay qizi</i>	
Развивать личностные качества учащихся на уроках географии	437
<i>Шадиева Нигора Шариповна, Нуруллоева Нилуфар Рузимбоевна</i>	

Ilk yoshdagi bolalar nutqi rivojlanishini psixologik xususiyatlari.....	442
<i>Axmedova Muyassar Xadimatovna, Rajabova Sarvinoz Raxmon qizi</i>	
O'quvchilarda mustaqil ta'lim faoliyatini shakllantirishda kognitiv va metakognitiv strategiyalarning o'zaro integratsiyasi	445
<i>Boymonov Hoshim Isroilovich</i>	
Socio-Psychological Characteristics of the Impact of Social Stigma on the Psycho-Emotional State of Women Experienced in Domestic Violence	449
<i>Dumarova Gulfira Kozimbekovna</i>	
Interfaol o'qitish metodlari orqali o'quvchilarda kommunikativ qobiliyatni rivojlantirish texnologiyasi.....	452
<i>Jalilova Sevinch Shuhrat qizi</i>	
Akmeologik yodashuv asosida o'quvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash metodikasi.....	455
<i>Kuchkorova Ozoda G'ayrat qizi</i>	
Sportchilarning jismoniy tayyorgarliklari	459
<i>Madaminov Oribdjan Nishanbayevich</i>	
Psixokorreksiya va psixodiagnostikada proektiv metodning qo'llanishi.....	462
<i>Narbasheva Mexri Achilovna, Odinayeva Farangiz Ilxombek qizi</i>	
Talabalarda mantiqiy fikrlashni rivojlantirishning psixologik jihatlari	465
<i>Safayev Nuriddin Salixovich</i>	
Bolalar nutqini o'stirish jarayonida milliy tarbiyani yo'lga qo'yishning pedagogik imkoniyatlari	469
<i>Valijon Qodirov, Umarova Mubina Ziyoyidin qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijodkorlik rivojlanishining psixologik-pedagogik xususiyatlari.....	473
<i>Xolboyeva Gulnora Ulashovna, Hamidova Anisa Olimovna</i>	
O'quvchilarning informatika va axborot texnologiyalari fanidan mustaqil o'quv faoliyati natijalarini baholash metodikasi (IIV akademik litseylarida iivakademik.uz veb-platformasi misolida).....	476
<i>Axmedov Yodgorbek Olimjonovich</i>	
Влияние цифровых технологий на современное общество.....	482
<i>Абдукаримова Шахноза Набиевна</i>	
Mantiqiy tafakkurning falsafiy asoslari va zamonaviy tafakkur turlari (kliplik, tanqidiy, kreativ tafakkur va boshqalar)	485
<i>Jo'rayev Shuhratbek Maxamadaliyevich</i>	
Aralash ta'lim (blended learning) texnologiyasidan foydalanish orqali tasviriy san'at darslarini samarali tashkil etish.....	488
<i>Olimov Anvarjon Mamirovich</i>	
Biblioterapiyani bolalarga singdirishda o'qituvchining tashkilotchiligi	491
<i>Djabborov Ma'sud, Norova Maftuna Karimovna</i>	
Sportchilarning jismoniy tayyorgarlik jihatlari tahlili.....	493
<i>Madaminov Oribdjan Nishanbayevich</i>	
Raqamli muhitda ta'lim sifati nazoratini boshqarish mexanizmlarining nazariy asoslari.....	496
<i>Sattoriy Shohruh Abdijabbor o'g'li</i>	
O'zbekiston tarixidagi zamonaviy jarayonlarni falsafiy tahlil asosida o'qitish: nazariy va metodologik yondashuvlar	500
<i>Abdullayeva Asila Abdulxodiyevna</i>	
Methods for Enhancing English Speaking Skills in the Classroom	504
<i>F. Kh. Eshboyeva, Mamayusupova Nihola Ulugbek kizi</i>	
Jamiyatdagi o'zgarishlar va til rivoji	509
<i>Igamnazarova Nafisa Saidnazarovna</i>	
Ta'lim sifati oshirishda fanlararo integratsiyaning dolzarbligi va ahamiyati.....	514
<i>Ismoilova Gulrux Ulug'bekovna</i>	
Sociocultural Factors Influencing Language Learning Among Central Asian Students.....	519
<i>Mamataliyev Davronbek</i>	
IB kelajak ta'limining asosiy jihatlari	523
<i>Mirzayeva Faroxat Odiljonovna</i>	

O'qish savodxonligi mashg'ulotlarida ertak va maqollardan foydalanish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	528
N. Q. Olimova, X. Xamidova	
Pedagoglarda frustratsion tolerantlik bo'yicha tafovutlarning ifodalanishi	532
Nurmatov Nurhayot Nurziyat o'g'li	
Gamifikatsiya texnologiyasining boshlang'ich ta'limdagi pedagogik samaradorligi	538
Nurniyazova Albinaxan Saparniyazovna	
Teatr pedagogikasining bo'lajak tarbiyachilar kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishdagi o'rni	542
Nurova Rohila Ismoil qizi	
Bolalar kvazimuloqotining psixologiyistik xususiyatlari	547
Yuldasheva Dilafuz Maxamadaliyevna	
Педагогические условия формирования у старших дошкольников основ экономической культуры ..	550
Жураева Наргиза Таировна, Азимова Махбуба Хасановна	
Развитие лексико-грамматического строя речи у детей старшего дошкольного возраста в проектной деятельности	553
Жураева Наргиза Таировна, Алимова Зилола Закировна	
Обогащение представлений старших дошкольников о разных странах мира в детской проектной деятельности	556
Жураева Наргиза Таировна, Дониёрова Шахзода Зафаровна	
Использования дидактических игр для развития коммуникативных умений в группе детей старшего дошкольного возраста	560
Жураева Наргиза Таировна, Рахманова Гуласал Рахматуллаевна	
Развитие творческих способностей дошкольников средствами музыкального фольклора	564
Жураева Наргиза Таировна, Хашимова Хилола Абдусаттаровна	
Karalli va takroriy limitlar orasidagi bog'liq	568
Mambetturdiyev Muxammedali	
Современные заимствования в русском языке (названия фаст-фуда)	572
Рабиева Рухшона Бобохоновна	
качественное высшее образование - основа инновационного прогресса Узбекистана	576
Расулов Илхом Инамович	
Texnologiyalar yordamida og'zaki tarjimoni takomillashtirish: AI va avtomatik translyatsiya tizimlarining imkoniyatlari	580
Rajabova Umida Rajab qizi	
Kompyuter grafikasi vositalari yordamida ta'lim jarayonini tashkil etishning pedagogik asoslari	583
Ergasheva Dilafuz Chori qizi	
A Conceptual Teacher Digital Competence Model for Vocational Education	587
Alisher Jumanov, Guloyim Rakhimboyeva	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetentligi tushunchasi	591
Sa'dullayeva Nafisa Ilhomjon qizi, Abdullayev A'zimjon Abduvali o'g'li	
Maktabgacha yoshdagi bolalar iqtidorini rivojlantirish muammosining pedagogik-psixologik talqini	594
Sapayeva Gulnoz Azimbayevna	
Zamonaviy va an'anaviy tarbiya uslublarining maktabgacha yoshdagi bolalarga psixologik ta'siri. O'zbekiston oilalarida qiyosiy tahlil	600
Tursunova Aziza Ixtiyorovna	
Tarbiyachi faoliyatida tarbiyalanuvchi shaxsni rivojlantirishning zamonaviy psixologik-pedagogik yondashuvlari	603
Yusupova Vasilva Yangibayevna	
Профессиональная этика педагога высшего учебного заведения	606
Журабекова Хабиба Мадаминовна	
Boshqaruv kompetentligini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlar va pedagogik texnologiyalar	609
O'rmonov Elmurod Mamasoliyevich	

Umumta'lim maktabi o'quvchilarining kreativ fikrlashini tarbiya darsligi vositasida rivojlantirish	612
<i>Abdisharipova Shaydo Bahtiyor qizi</i>	
The Effectiveness of Visual Teaching Methods in Developing Self-Directed Learning Competence Among Undergraduate Mehnat Muhofazasi va Texnika Xavfsizligi Students	615
<i>Abdullayeva Mukhlisakhon Akhrorjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda innovatsion ta'lim texnologiyalarini qo'llashda xorij tajribasi	620
<i>Aliyeva Ravshanoy Zaripovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda axborot texnologiyalari fanini o'qitishning tashkiliy shakllari va ta'lim vositalari	624
<i>Daniyarova Sarbinaz Maxsetovna</i>	
Nutq madaniyatini shakllantirishda kommunikativ yondashuvning nazariy asoslari	627
<i>Davlatova Nigora Berdimurot qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila o'rtasidagi hamkorlikni tizimli boshqarishning ilmiy-pedagogik asoslari	631
<i>Fotima Uralovna Jumanova, Muxamatova Gulmira Erkinjon qizi</i>	
Yosh mutaxassislarda ijtimoiy muhitga moslashishda emotsional intellektning namoyon bo'lishi	635
<i>G'affarova Nazira Fayzulla qizi</i>	
Ko'p ma'noli so'zlarning badiiy matnda qo'llanilishi	639
<i>G'ulomova Zilola Rafiqjon qizi</i>	
Oilaviy munosabatlarda er-xotin bir-birini o'zaro tushunishining o'ziga xosligi va ahamiyati	642
<i>Ibaydullayeva Umida Rustamjonovna</i>	
Gospital maktablar faoliyatini tashkil etishda Buyuk Britaniya, AQSh, Finlyandiya, Germaniya va Gretsiya tajribalardan foydalanish	646
<i>Isakulova N. J.</i>	
Interactive Approaches to Developing EFL Learners' Listening Skills	650
<i>Isayeva Umida</i>	
Global o'zgarishlar sharoitida yoshlarning ijtimoiy-psixologik muammolari	653
<i>Kudratova Lola Ravshanovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda tezkor hisoblashga o'rgatishning samarali usullari	656
<i>Mamasaidova Muhabbat Abdusalom qizi, Akbaraliyeva Marjona Xurshid qizi</i>	
Integrativ yondashuv asosida bolalarga ingliz tilini o'rgatish	660
<i>Marasulova Dono Nigmatullayevna</i>	
Sun'iy intellekt asosidagi chatbotlardan foydalanib 10-sinfda fizika masalalarini o'rgatish metodikasi	665
<i>Matenova Go'zzal Djumabayevna</i>	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilariga ona tilini o'qitish metodlarini takomillashtirish	671
<i>Muminova Munajat Yuldashevna</i>	
Bolalarning etnopsixologik xususiyatlarini rivojlantirishning psixologik shart-sharoitlari	675
<i>Norbekova Barno Shavkatovna</i>	
Qashqadaryo viloyati maktablarida yangi baholash tizimini joriy etishning ta'lim sifati ko'rsatkichlariga ta'siri	679
<i>Panjiyev Maqsud Aliqulovich</i>	
O'zbek tilida gapirish ko'nikmasini rivojlantiruvchi o'quv topshiriqlarini tanlash mezonlari	683
<i>Polvonova Shahnoza Faxriddinovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda yil fasllariga oid materiallarni innovatsion-integratsion yondashuvlar asosida o'rgatish metodikasini samaradorligini oshirish	686
<i>Rajabova Muxayyo Komilovna</i>	
Pedagogik jarayonda bilimlar integratsiyasi orqali tahlil qobiliyatini shakllantirish yo'llari	691
<i>Rustamova Latofat Istam qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda texnologiya fanini o'qitishda innovatsion yondashuvlar	694
<i>Rustamova Manzura Mirkamolovna, Zamira Talipova</i>	
Zamonaviy raqamli jamiyatda oilaviy qadriyatlar transformatsiyasi va uning yoshlar ongiga ta'siri	697
<i>Rasulova Dildora Shuhratovna</i>	

Insondagi hayotiy tanlov bilish psixologiyasining sohasi sifatida.....	703
S. S. Shukurullojeva	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlashni shakllantirish	708
Sharofova Feruza Qavmiddinbek qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kitobxonlik madaniyatini shakllantirishda interaktiv metodlardan foydalanish.....	713
Xilola Ochilova Sheraliyevna	
Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlashda munosabatlar tizimini rivojlantirishning pedagogik-psixologik omillari.....	716
Xujaniyozova Oygul Rajabovna, Ibodullayeva Sharifaxon Oybek qizi	
Kurashchi qizlarning texnik harakatlarining kinematik va kinetik modellashtirish	721
Xomudjonova Feruza Komiljon qizi	
O'smirlik davridagi inqiroz va uning muammolarining psixologik rivojlanish mexanizmlari	725
Xujaniyozova Oygul Rajabovna, Maksudbekova Shaxzoda Sherzod qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ijodiy faoliyat asosida bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishning o'ziga xosligi	730
Yuldasheva Shoxida Botirovna, Menlimuratova Gulsanem	
Взаимосвязь защитных механизмов и психологической устойчивости подростков в условиях цифровой среды	734
Алимова Елена Геннадьевна	
Narrativ materiallar vositasida oilada o'smir yoshdagi bolalarda kitobxonlikni shakllantirish texnologiyalari.....	740
Yunusova Shahnoza Axror qizi	
Интеграция мультипликации в образовательную среду доо как средство всестороннего развития личности ребенка	745
Терехова Ольга Евгеньевна, Аллазарова Мадина Давронбековна	
Совершенствование речевой культуры студентов	749
Пардабоева Дильфуза Рустамовна	
Использование потенциала искусства в формировании эмоционального интеллекта и социальной компетентности дошкольников	752
Терехова Ольга Евгеньевна, Сайфидинова Мунира Бурхонидиновна	
Теоретические основы проектирования инновационных моделей формирования коммуникативной готовности к школе	756
Терехова Ольга Евгеньевна, Абдурауфова Хилолахон Шахобитдин кизи	
Теоретико-методологические основы формирования логического мышления старших дошкольников посредством интеграции традиционных и интерактивных игр	760
Терехова Ольга Евгеньевна, Рахимова Гулноз Эркиновна	
От репродукции к авторству: поэтапная система развития языковой креативности в старшем дошкольном возрасте	764
Терехова Ольга Евгеньевна, Каримова Регина Равильевна	
Опытно-экспериментальное исследование формирования нравственно-волевых качеств дошкольников в условиях доо средствами национальных игр	768
Терехова Ольга Евгеньевна, Хакимова Одина Шермухамматовна	

ZAMONAVIY RAQAMLI JAMIYATDA OILAVIY QADRIYATLAR TRANSFORMATSIYASI VA UNING YOSHLAR ONGIGA TA'SIRI

Rasulova Dildora Shuhratovna

Toshkent amaliy fanlar universiteti 1-bosqich magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy raqamli jamiyat sharoitida oilaviy qadriyatlarning transformatsiyasi hamda mazkur jarayonning yoshlar ongiga ko'rsatadigan psixologik-pedagogik ta'siri nazariy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda oilaviy tarbiyaning raqamli muhit bilan o'zaro aloqador jihatlari, virtual ijtimoiylashuvning yoshlar qadriyatlar tizimiga ta'sir etish mexanizmlari, shuningdek, internet kontentining axloqiy-me'yoriy qarashlarga ta'siri yoritib beriladi. Bundan tashqari, oiladagi real muloqotning qisqarishi, "technoference" (texnologik aralashuv) hodisasi hamda ommaviy axborot vositalarining ta'siri oilaviy qadriyatlarning transformatsiyasi bilan uzviy bog'liqlikda izohlanadi. Maqolada raqamli davr sharoitida oilaviy tarbiya samaradorligini oshirish, ota-onalarning raqamli tarbiyaviy kompetensiyalarini rivojlantirish hamda yoshlarning media savodxonligini mustahkamlashga qaratilgan ilmiy xulosalar va amaliy tavsiyalar ilgari suriladi.

Kalit so'zlar: raqamli jamiyat; oilaviy qadriyatlar; yoshlar ongiga ta'sir; raqamli ijtimoiylashuv; tarbiya; media savodxonlik; virtual muhit.

Abstract: This article provides a theoretical analysis of the transformation of family values in the context of modern digital society and examines the psychological and pedagogical impact of this process on youth consciousness. The study explores the intersections between family upbringing and the digital environment, identifies the mechanisms through which virtual socialization influences young people's value systems, and highlights the impact of online content on moral and normative attitudes. In addition, factors such as the reduction of real-life family communication, the phenomenon of "technoference" (technology interference), and media influence are interpreted in relation to the transformation of family values. The article presents scientifically grounded conclusions and practical recommendations aimed at enhancing the effectiveness of family upbringing in the digital era, developing parents' digital parenting competencies, and strengthening youth media literacy.

Key words: digital society; family values; impact on youth consciousness; digital socialization; upbringing; media literacy; virtual environment.

Аннотация: В данной статье проводится теоретический анализ трансформации семейных ценностей в условиях современного цифрового общества и психолого-педагогического влияния данного процесса на сознание молодежи. В исследовании рассматриваются точки пересечения семейного воспитания с цифровой средой, механизмы воздействия виртуальной социализации на систему ценностей молодежи, а также влияние интернет-контента на морально-нормативные установки личности. Кроме того, в контексте трансформации семейных ценностей интерпретируются такие факторы, как сокращение реального внутрисемейного общения, феномен "technoference" (технологическое вмешательство) и влияние средств массовой информации. В статье представлены научно обоснованные выводы и практические рекомендации, направленные на повышение эффективности семейного воспитания в цифровую эпоху, развитие цифровой воспитательной компетентности родителей и укрепление медиаграмотности молодежи.

Ключевые слова: цифровое общество; семейные ценности; влияние на сознание молодежи; цифровая социализация; воспитание; медиаграмотность; виртуальная среда.

KIRISH

Bugungi globallashuv va raqamli texnologiyalar rivojlanayotgan sharoitda jamiyat hayotining barcha sohalari, xususan, oilaviy munosabatlar tizimi ham tubdan transformatsiyaga uchramoqda. Raqamli jamiyatning shakllanishi natijasida shaxs ijtimoiylashuvi jarayonlari, qadriyatlar tizimi, tarbiya mexanizmlari hamda avlodlar o'rtasidagi madaniy uzviylik yangi ko'rinishga ega bo'lmoqda. Ayniqsa, oila qadriyatlarining saqlanishi yoki o'zgarishi masalasi psixologiya va pedagogika fanlari doirasida dolzarb tadqiqot yo'nalishlaridan biriga aylanib bormoqda.

Oila har qanday jamiyatda shaxsning ma'naviy-axloqiy, emotsional va ijtimoiy yetukligini shakllantiruvchi asosiy ijtimoiy institut hisoblanadi. Oilaviy qadriyatlar esa shaxsda mas'uliyat, mehr-oqibat, hurmat, hamkorlik, milliy mentalitetga xos axloqiy me'yorlar va barqaror hayotiy pozitsiyani shakllantiruvchi muhim omil sifatida namoyon bo'ladi. Biroq raqamli axborot oqimining kuchayishi, internet tarmoqlari va ijtimoiy platformalarning kundalik hayotda ustuvor o'rin egallashi natijasida yoshlar ongiga ta'sir etuvchi ko'plab yangi psixologik omillar paydo bo'ldi. Bu omillar yoshlar orasida erkin fikr almashuvi va o'zini namoyon etish imkoniyatlarini kengaytirsa-da, axloqiy mas'uliyatning susayishi, muomala madaniyatining buzilishi, virtual makonda tajovuzkorlik va befarqlik kabi salbiy holatlarning yuzaga kelishiga ham sabab bo'lishi mumkin^[1]. Mazkur omillar oilaviy qadriyatlar tizimini qayta ko'rib chiqish, an'anaviy tarbiya modelining samaradorligini tahlil qilish va uni zamonaviy sharoitga moslashtirish zaruratini tug'dirmoqda.

Raqamli jamiyat sharoitida yoshlar ongida kuzatilayotgan o'zgarishlar, avvalo, ularning dunyoqarashi, kommunikativ ehtiyojlari, ijtimoiy me'yorlarni qabul qilishi hamda qadriyatlarga munosabatida yaqqol ko'rinadi. Turli madaniyatlardan kirib kelayotgan g'oyalar esa milliy qadriyatlar bilan to'qnash kelib, yoshlarda ma'naviy izlanish va ziddiyatli holatlarni keltirib chiqarmoqda^[2].

Virtual makonning kengayishi bir tomondan yoshlarning axborotga erkin kirish imkoniyatlarini oshirib, ta'lim va o'zini rivojlantirish uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Boshqa tomondan esa, raqamli muhitning nazoratsizligi, axborotlarning haddan tashqari ko'pligi, ijtimoiy tarmoqlardagi "ideal hayot" modeli, ommaviy madaniyat ta'siri yoshlar orasida individualizm, emotsional sovuqlik, oilaviy mas'uliyatga nisbatan befarqlik hamda an'anaviy qadriyatlarning nisbatan zaiflashuvi kabi holatlarni keltirib chiqarmoqda. Bu esa oilaviy qadriyatlarining mazmunan yangilanishi yoki deformatsiyalashuvi jarayonini kuchaytirib, yosh avlodning psixologik barqarorligi va tarbiyaviy yo'nalishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Shu nuqtayi nazardan, raqamli jamiyatda oilaviy qadriyatlarning o'zgarish dinamikasi va mazkur o'zgarishlarning yoshlar ongiga psixologik-pedagogik ta'sirini o'rganish ilmiy-amaliy jihatdan muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki yoshlar ongining shakllanishi faqat ta'lim tizimi bilan emas, balki oiladagi psixologik iqlim, ota-ona namunasi, oilaviy muloqot sifati va qadriyatlarga sodiqlik kabi omillar bilan ham uzviy bog'liqdir. Raqamli sharoitda esa bu omillar internet resurslari, tarmoqdagi ijtimoiy tajriba va virtual ijtimoiylashuv jarayonlari bilan kesishib, yoshlarning axloqiy qarashlari hamda hayotiy maqsadlariga kompleks ta'sir ko'rsatadi. Psixologik tadqiqotlarda ta'kidlanishicha turli ijtimoiy yo'nalganlik, ustanovkalar, hissiy madaniyat, odamning axloqiy, ma'naviy va psixologik salomatligi – oiladagi katta a'zolarning muloqotda psixologik ustanovkalarni namoyon qilishlari, oiladagi axloqiy psixologik iqlimga to'g'ridan to'g'ri bog'liqdir^[3].

Mazkur maqolada raqamli jamiyat sharoitida oilaviy qadriyatlarining o'zgarishiga olib kelayotgan psixologik va ijtimoiy omillar nazariy jihatdan tahlil qilinadi hamda ushbu jarayonning yoshlar ongiga ta'sir yo'nalishlari ilmiy asosda yoritiladi. Shuningdek, oilaviy qadriyatlarining zamonaviy talqini, tarbiya jarayonida raqamli omillar bilan ishlash zarurati va pedagogik profilaktika yondashuvlari bo'yicha xulosaviy qarashlar ilgari suriladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Raqamli jamiyat sharoitida shaxs rivojlanishi va tarbiya jarayonlariga ta'sir etuvchi omillar tobora murakkablashib bormoqda. Raqamli texnologiyalarning ommalashuvi insonning ijtimoiy tajribani o'zlashtirishi, muloqot madaniyati hamda qadriyatlarga munosabatini qayta shakllantiruvchi muhim psixologik-madaniy muhitni yuzaga keltirmoqda. Shu sababli so'nggi yillarda psixologiya va pedagogika fanida "raqamli sotsializatsiya", "media ta'sir", "virtual identifikatsiya" kabi konseptlar yoshlar ongidagi o'zgarishlarni izohlashda keng qo'llanilmoqda.

Oilaviy qadriyatlar masalasi esa shaxs ijtimoiylashuvining eng muhim mexanizmlaridan biri sifatida ilmiy adabiyotlarda alohida o'rin egallaydi. Oila insoniyat taraqqiyotining boshida turuvchi, tabiiy va ijtimoiy ehtiyojlardan kelib chiqqan eng qadimiy institutdir. Uning asosiy funksiyalari quyidagilardan iborat: biopsixologik, iqtisodiy, ijtimoiylashuv, tarbiyaviy, madaniy, emotsional qo'llab-quvvatlash va rekreativ (dam olish, ruhiy tiklanish) funksiyalar^[4].

Aynan ushbu funksiyalar orqali oila nafaqat alohida shaxsning rivojlanishida, balki umumjamiyatda barqaror ijtimoiy tizimning shakllanishida ham muhim o'rin egallaydi. Oila ichidagi rollar (ota, ona, farzand, opa-uka) ijtimoiy me'yorlar asosida shakllanadi va bu me'yorlar jamiyatning umumiy ijtimoiy tuzilmasini barqarorlashtiradi. Bu me'yorlar orqali oila a'zolari o'zaro hurmat, mas'uliyat, birdamlik, sabr-toqat va sadoqat kabi qadriyatlarni amaliyotda o'zlashtiradilar^[5].

Pedagogik nuqtayi nazardan, oilada shakllangan qadriyatlar keyingi bosqichlarda ta'lim-tarbiya jarayonining samaradorligini ta'minlaydi. Psixologik jihatdan esa oilaviy muhit shaxsning affektiv sohasi, motivatsiyasi, ichki ijtimoiy me'yorlarni qabul qilishi, o'zini anglashi va shaxsiy identifikatsiyasi uchun poydevor vazifasini bajaradi.

Nazariy manbalarda "qadriyat" tushunchasi odatda shaxs va jamiyat hayotida ma'naviy-axloqiy yo'nalishni belgilovchi, tanlov va xulq-atvorni boshqaruvchi ichki mezon sifatida talqin qilinadi. Oilaviy qadriyatlar esa avlod-

dan-avlodga o'tib keluvchi me'yorlar, urf-odatlar, tarbiya tamoyillari, oila ichidagi muloqot va o'zaro mas'uliyatni belgilovchi ijtimoiy-psixologik tizimdir. Ushbu qadriyatlar yoshlarning ongida "ideallar", "oilal model", "hayotiy maqsad" hamda "ijtimoiy rol" haqidagi tasavvurlarni shakllantiradi.

Biroq raqamli muhitning kengayishi, internet platformalarining kuchli ijtimoiy ta'sir manbaiga aylanishi, ommaviy madaniyatning algoritmik tarzda tarqalishi natijasida oilaviy qadriyatlarning klassik modeli bosqichma-bosqich transformatsiyaga uchrayotgani kuzatilmoqda. Ilmiy adabiyotlarda raqamli jamiyatning bu boradagi ta'siri ikki tomonlama ko'rinishda izohlanadi: bir tomondan, raqamli texnologiyalar axborotga erkin kirish, masofaviy ta'lim, oila a'zolari o'rtasida masofadan turib aloqani mustahkamlash imkonini bersa; ikkinchi tomondan esa, virtual muhit real oilaviy muloqot o'rnini egallashi, hissiy yaqinlikning kamayishi hamda ijtimoiy rollarning buzilishi kabi salbiy oqibatlarni kuchaytirishi mumkin.

Psixologik tadqiqotlarda yoshlar ongiga raqamli muhit ta'siri asosan quyidagi yo'nalishlarda yoritiladi:

1. Motivatsion sohaning o'zgarishi (muvaqqat mezonlarining "layk", obuna, trend kabi ko'rsatkichlar bilan belgilanib borishi);
2. Identifikatsiya jarayonining murakkablashuvi (virtual identifikatsiya real o'zlikni siqib chiqarishi);
3. Emotsional sohaning o'zgarishi (tezkor kontent oqimi sabab hissiy beqarorlik, taqqoslash sindromi);
4. Qadriyatlarga munosabatning yangilanishi (an'anaviy me'yorlarning modern va global standartlar bilan raqobatga kirishi).

Pedagogik adabiyotlarda esa muammo ko'proq "tarbiya jarayonining raqamli muhitga moslashuvi", "ota-onaviy nazorat va media savodxonlik", "raqamli tarbiya kompetensiyasi" tushunchalari orqali izohlanadi. Bu yondashuvda oilaning tarbiyaviy imkoniyatlari raqamli vositalar orqali qo'llab-quvvatlanishi mumkinligi ta'kidlanadi, biroq tarbiya mazmuni va nazorat tizimi kuchsiz bo'lsa, raqamli muhit tarbiyaviy bo'shliqni kuchaytirishi ham qayd etiladi.

Tadqiqotchilar tomonidan oilaviy qadriyatlarning o'zgarishi masalasida global tendensiyalar ham tilga olinadi. Jumladan, urbanizatsiya va migratsiya jarayonlari, oilaviy kommunikatsiya madaniyatining soddalashuvi, individualizmning kuchayishi, gender rollariga oid qarashlarning yangilanishi oilaning qadriyaviy tarkibiga bevosita ta'sir ko'rsatmoqda. Raqamli makon esa ushbu tendensiyalarni tezlashtiruvchi "katalizator" sifatida namoyon bo'lib, yoshlarning qadriyatlarga bo'lgan munosabatini qisqa vaqt ichida o'zgartirish imkoniyatiga ega bo'lmoqda.

Shu asosda adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, raqamli jamiyat sharoitida oilaviy qadriyatlarning o'zgarishi yoshlar ongiga kompleks ta'sir ko'rsatib, ularning ijtimoiylashuvi, psixologik barqarorligi va tarbiyaviy yo'nalishida yangi muammolar hamda imkoniyatlarni yuzaga keltirmoqda. Demak, mazkur jarayonni psixologik-pedagogik yondashuvlar asosida chuqur tahlil qilish, oilaviy tarbiya va qadriyatlarni zamonaviy sharoitga mos ravishda mustahkamlash strategiyalarini ishlab chiqish ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqola nazariy tadqiqot turi doirasida amalga oshirilib, unda raqamli jamiyat sharoitida oilaviy qadriyatlarning o'zgarishi hamda mazkur jarayonning yoshlar ongiga ko'rsatadigan psixologik-pedagogik ta'siri ilmiy konseptual tahlil asosida yoritildi. Tadqiqot metodologiyasi zamonaviy psixologiya va pedagogika fanlarida qo'llaniladigan tizimli yondashuv tamoyillariga tayanadi hamda ijtimoiylashuv jarayonini raqamli muhit kontekstida izohlovchi nazariy qarashlar bilan uyg'unlashtirildi.

Tadqiqotning metodologik negizini shaxs rivojlanishining ijtimoiy-psixologik determinatsiyasi, qadriyatlar evolyutsiyasi hamda tarbiya mexanizmlarining transformatsiyasi haqidagi ilmiy yondashuvlar tashkil etadi. Xususan, raqamli sotsializatsiya konsepsiyasi, media ta'sir mexanizmlari, yoshlarning identifikatsiya jarayonlari va qadriy yo'nalishlarning shakllanishiga oid psixologik nazariyalar metodologik asos sifatida qabul qilindi. Tadqiqot jarayonida oilaviy qadriyatlarning jamiyat taraqqiyoti bilan uzviy bog'liq holda yangilanib borishi, global va raqamli omillar ta'sirida turli ijtimoiy qatlamlarda qayta talqin qilinishi ilmiy asosda tahlil etildi.

Nazariy tadqiqot metodologiyasi quyidagi asosiy ilmiy usullarni o'z ichiga oldi:

1. **Ilmiy manbalarni tahlil qilish** - tadqiqot mavzusiga oid psixologik, pedagogik, sotsiologik va falsafiy adabiyotlar, ilmiy maqolalar hamda kontseptual yondashuvlar tizimli ravishda o'rganildi. Bu jarayonda oilaviy qadriyatlar, raqamli jamiyat, yoshlar ongining shakllanishi, virtual muhit ta'siri, raqamli tarbiya va media savodxonlik kabi tushunchalarning ilmiy talqinlari solishtirildi.
2. **Sintez va umumlashtirish** - olingan nazariy bilimlar asosida raqamli jamiyat sharoitida oilaviy qadriyatlarining o'zgarish mexanizmlari hamda yoshlar ongiga ta'sir ko'rsatish yo'nalishlari bo'yicha yaxlit konseptual xulosalar ishlab chiqildi. Turli manbalardagi fikrlar mantiqiy tarzda birlashtirilib, maqola g'oyaviy tarkibining ilmiy aniqligi ta'minlandi.

3. **Taqqoslash Metodi** - an'anaviy jamiyat va raqamli jamiyat sharoitida oilaviy qadriyatlarining mazmuni va tarbiyaviy imkoniyatlari qiyosiy tahlil qilindi. Shuningdek, raqamli avlodning psixologik xususiyatlari hamda qadriyatlarga nisbatan munosabati turli ilmiy yondashuvlar asosida solishtirildi.
4. **Tizimli strukturaviy yondashuv** - oila, ta'lim muassasalari, ommaviy axborot vositalari va raqamli ijtimoiy platformalar o'rtasidagi o'zaro ta'sir mexanizmlari yagona tizim sifatida ko'rib chiqildi. Bu yondashuv orqali oilaviy qadriyatlarining o'zgarishi faqat bitta omil bilan emas, balki kompleks ijtimoiy-psixologik va pedagogik determinantlar bilan bog'liqligi asoslandi.
5. **Kontseptual model asosida talqin (interpretatsiya)** - tadqiqot jarayonida oilaviy qadriyatlarining transformatsiyasini izohlovchi nazariy model shakllantirildi. Unda raqamli muhitning yoshlar ongiga ta'siri – axborot oqimi, virtual identifikatsiya, ommaviy madaniyat, ijtimoiy taqqoslash mexanizmlari va media orqali qadriyatlarga qayta yo'naltirish kabi komponentlar bilan izohlandi.

Tadqiqot doirasida olingan nazariy xulosalar yoshlar ongida oilaviy qadriyatlarga bo'lgan munosabatning yangilanayotgan qirralarini aniqlash, tarbiyaviy jarayonlarda raqamli omillarni hisobga olgan holda pedagogik yondashuvlarni takomillashtirish hamda oilaviy tarbiyani mustahkamlash bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqish uchun metodologik asos bo'lib xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Raqamli jamiyat sharoitida oilaviy qadriyatlarining o'zgarishi, avvalo, yoshlarning ijtimoiy ongida qadriy yo'nalishlarning qayta shakllanishi bilan bog'liq murakkab psixologik jarayon sifatida namoyon bo'ladi. Raqamli axborot oqimining keskin kuchayishi, ijtimoiy tarmoqlar orqali shaxslararo muloqotning jadallashuvi hamda virtual makonda mavjud bo'lgan turli madaniy modellarning tezkor tarqalishi natijasida yoshlar ongida an'anaviy qadriyatlar tizimi bilan yangi global qadriyatlar o'rtasida "psixologik tanlov" holati yuzaga kelmoqda. Bu holat, ayniqsa, oilaga oid munosabatlar, mas'uliyat, muomala madaniyati, mehr-oqibat va avlodlararo hurmat kabi qadriyatlar mazmunida sezilarli o'zgarishlarni keltirib chiqarmoqda.

Nazariy tahlillar shuni ko'rsatadiki, oilaviy qadriyatlar o'zgarishi bevosita ta'sir ko'rsatayotgan bir qator salbiy omillar mavjud:

1. Madaniy va axloqiy qadriyatlarining erkin interpretatsiyasi;
2. Ommaviy madaniyatning ta'siri;
3. Ijtimoiy tarmoqlarda buzilgan oilaviy tasvirlar targ'iboti;
4. Nikohdan tashqari munosabatlarning normalashtirilishi^[6].

Bunday holatlar oilaviy an'analar yemirilishiga, ajrashishlar sonining ortishiga va natijada jamiyatda axloqiy inqiroz holatlarining kuchayishiga sabab bo'lmoqda. Ayniqsa, yosh avlod orasida buzg'unchi g'oyalarning tarqalishi oilaning tarbiyaviy funksiyasini kuchsizlantiradi va ijtimoiylashuv mexanizmlarining ishdan chiqishiga olib keladi^[7].

Raqamli axborot muhitida yoshlar uchun "normal" va "qabul qilinadigan" xulq-atvor me'yorlari ko'pincha oilaviy tajribadan ko'ra internetdagi trendlar va ommaviy kontent orqali shakllanmoqda. Bu jarayon yoshlarning qadriy tanlovida oilaning tarbiyaviy rolini ma'lum darajada cheklab, tashqi ijtimoiy ta'sir kuchini oshiradi. Natijada qadriyatlar psixologik jihatdan "ichki ehtiyoj" sifatida emas, balki "ijtimoiy moslashuv mezon" sifatida qabul qilinish ehtimoli kuchayadi.

Virtual muloqotning ustuvorlik kasb etishi oila ichidagi real muloqot madaniyati va hissiy yaqinlikning sustlashishiga olib kelishi mumkin. Oilaviy munosabatlar tizimi asosan "birga yashash" va "birdamlik" tushunchalariga tayanadi. Virtual makonda esa shaxslararo aloqalar tezkor, yuzaki va ko'proq emotsional reaksiyalar asosida shakllanadi. Bu yoshlarning oilaviy munosabatlarga bo'lgan qarashida ham qisqa muddatli, tez o'zgaruvchan hamda individualistik pozitsiyaning kuchayishiga sabab bo'ladi.

Ommaviy madaniyatning algoritmlar asosida tarqalishi yoshlarning ongida oilaviy qadriyatlarni global standartlar bilan qiyoslash ehtiyojini kuchaytiradi. Bunda an'anaviy qadriyatlarga xos bo'lgan "jamoaviylik", "kelishuv", "oila manfaatini ustuvor qo'yish" kabi qadriyatlar o'rniga "shaxsiy erkinlik", "mustaqil tanlov", "individual muvaffaqiyat" kabi tendensiyalar barqarorlashishi mumkin. Biroq bu jarayon har doim ham salbiy mazmunda bo'lmay, ayrim hollarda oilaviy qadriyatlarining zamonaviy shaklga moslashuvi sifatida ham qaralishi mumkin.

Oilaviy qadriyatlar yoshlar ongida dunyoqarash, ijtimoiy rol, kelajak tasavvuri va maqsadlar tizimini shakllantiruvchi asosiy manbalardan biri hisoblanadi. Raqamli jamiyatda bu manbaga parallel ravishda internet va virtual ijtimoiy platformalar ham "tarbiyaviy agent" vazifasini bajara boshlaydi. Shu sababli yoshlar ongida qadriy yo'nalishlarning shakllanishida quyidagi psixologik mexanizmlar asosiy o'rin tutadi:

Ijtimoiy taqqoslash mexanizmi ya'ni ijtimoiy tarmoqlarda ko'rsatilayotgan "ideal hayot", "ideal oila", "mukammal munosabat" kabi obrazlar yoshlarning oilaga nisbatan real tasavvuriga psixologik bosim sifatida ta'sir ko'rsatishi mumkin. Bu holat shaxsda qoniqmaslik, oilaviy munosabatlarni past baholash, muammolarni "normal jarayon" sifatida qabul qilmaslik kabi psixologik og'ishlarga olib kelishi ehtimoli mavjud;

Virtual identifikatsiya ya'ni yoshlarning virtual makonda o'zini ifodalashi real oilaviy identifikatsiyadan ustun kelishi mumkin. Bunday vaziyatda shaxs o'zini oila a'zosi sifatida emas, balki internetdagi "ijtimoiy rol" orqali anglay boshlaydi. Bu esa oilaga sodiqlik, mas'uliyat va qadriy barqarorlikka salbiy ta'sir ko'rsatadi;

Emotsional reaktivlik va tezkorlik sindromi ya'ni raqamli muhitning tezkorligi yoshlarning emotsional boshqaruv tizimiga ham bevosita ta'sir qiladi. Oilada esa sabr, muros, kechirim, hamkorlik kabi qadriyatlar ustuvor bo'ladi. Raqamli muhit ta'sirida esa yoshlar muammolarni murosali hal qilish o'rniga "tezkor chiqish", "vaziyatdan qochish", "rad etish" kabi psixologik reaksiyalarni tanlashi mumkin.

Pedagogik yondashuvlar shuni ko'rsatadiki, oilaviy qadriyatlarning o'zgarishi bevosita yoshlarning tarbiyaviy muhitida ham aks etadi. Ta'lim muassasalarida intizom, hurmat, mas'uliyat, jamoa bilan ishlash kabi qadriyatlarning shakllanishi oiladagi tarbiya bilan uzviy bog'liq. Agar oilada qadriy me'yorlar izchil shakllanmagan bo'lsa yoki raqamli omillar bu jarayonni cheklayotgan bo'lsa, maktab va oliy ta'limdagi pedagogik ta'sir ham sustlashadi.

Shu jihatdan, raqamli jamiyat sharoitida oilaviy tarbiya jarayoni quyidagi pedagogik yo'nalishlarda takomillashtirilishi zarur deb hisoblanadi:

- ota-onalarda raqamli tarbiya kompetensiyasini shakllantirish;
- yoshlarning media savodxonligini oshirish;
- oilada real muloqotni kuchaytirish va "raqamli muvozanat"ni ta'minlash;
- ta'lim muassasalari va oila hamkorligini kuchaytirish.

Olib borilgan nazariy tahlil natijasida quyidagi ilmiy xulosaviy natijalarga kelindi:

1. Raqamli jamiyat oilaviy qadriyatlarni to'liq yo'qotmaydi, biroq ularning mazmunini o'zgartirib, zamonaviy shaklda qayta talqin qilishga majbur etadi;
2. Yoshlar ongida qadriyatlar shakllanishining asosiy manbasi oila bo'lib qolayotganiga qaramay, raqamli platformalar ushbu jarayonga kuchli raqobatchi ta'sir ko'rsatmoqda;
3. Virtual muhitning nazoratsizligi va algoritmik ta'siri oilaviy tarbiyaning izchil davomiyligini buzishi, natijada yoshlarning axloqiy barqarorligini zaiflashtirishi mumkin;
4. Muammoni bartaraf etish pedagogik profilaktika, ota-onaviy raqamli savodxonlik va ta'lim muassasalarining tarbiyaviy faoliyatini oilaviy tarbiya bilan uyg'unlashtirish orqali amalga oshiriladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Zamonaviy raqamli jamiyat sharoitida oilaviy munosabatlar tizimi ham transformatsiyaga uchrab, oilaviy qadriyatlarning mazmunan yangilanishi hamda yoshlar ongida qadriy yo'nalishlarning o'zgarishi bilan namoyon bo'lmoqda. Nazariy tahlillar internet va virtual muhit yoshlarning dunyoqarashi, muloqot madaniyati hamda ijtimoiy tanlovlariga kuchli ta'sir ko'rsatayotganini, natijada oilaviy tarbiya imkoniyatlari raqamli omillar bilan raqobatga kirishayotganini tasdiqlaydi.

Tadqiqot natijalari oilaviy qadriyatlar shaxsning ma'naviy-axloqiy rivoji, emotsional barqarorligi va ijtimoiy moslashuvini ta'minlovchi asosiy omil ekanligini ko'rsatdi. Biroq raqamli muhit ta'siri natijasida yoshlar ongida qadriyatlar qayta talqin qilinib, individualizm, emotsional sovuqlik va oilaviy mas'uliyatning susayishi kabi holatlar kuchayishi mumkin. Shuningdek, virtual ijtimoiylashuv real oilaviy muloqotni cheklab, tarbiya jarayonining uzviyligi hamda murosaga kelish, emotsional boshqaruv kabi ko'nikmalar shakllanishini sustlashtirishi ehtimoli mavjud.

Oila va ta'lim muassasalari o'rtasidagi tarbiyaviy hamkorlikning yetarli darajada yo'lga qo'yilmagani "raqamli tarbiya bo'shlig'i"ni yuzaga keltiradi. Bu esa yoshlar ongining shakllanishida internet kontenti va ommaviy madaniyat ta'sirining ortishiga olib keladi.

Yuqoridagi xulosalardan kelib chiqib, ota-onalarda raqamli tarbiya kompetensiyasini rivojlantirish, ta'lim tizimida media savodxonlik va qadriy tarbiyani kuchaytirish hamda oilalarda real muloqotni mustahkamlash tavsiya etiladi. Shuningdek, jamiyat miqyosida tarbiyaviy seminarlar, ota-onalar uchun psixologik treninglar va raqamli madaniyatga oid ijtimoiy loyihalarni kengaytirish yoshlar ongida sog'lom qadriy yo'nalishlarni shakllantirishga xizmat qiladi.

Umuman olganda, raqamli davrda oilaviy qadriyatlar transformatsiyasini chuqur ilmiy tahlil qilish va tarbiya mexanizmlarini zamonaviy sharoitga moslashtirish orqali yoshlar ongida barqaror, ijobiy va sog'lom qadriyatlar tizimini mustahkamlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Teshayeva G.M. Raqamli jamiyatda yoshlar tarbiyasi masalalari va ijtimoiy muammolar. Oriens ilmiy-amaliy jurnali. – 2025. – B.246.
2. O'ktamova D. O'. Raqamli jamiyatda yoshlarning axloqiy qiyofasini shakllantirish ijtimoiy tamoyillari. Yosh olimlar ilmiy-amaliy konferensiyasi. Innovative Academy RSC. – B.52.
3. G'.B. Shoumarov, I.O. Haydarov, N.A. Sog'inov, F.A. Akramova, G. Solihova, G. Niyozmetova Oila psixologiyasi. Toshkent – 2010. – B.54.
4. Sharipov R. Oila va jamiyat sotsiologiyasi asoslari. –Toshkent: "Fan", 2020. – B.256
5. Muxammadiyeva, O. N. (2025). Oila institutining jamiyatdagi barqarorlik va axloqiy qadriyatlarni shakllantirishdagi roli. Multidisciplinary Journal of Science and Technology. – B.135.
6. Normurodova M. Ommaviy madaniyat va ijtimoiy ong. –Toshkent: O'zR FA, 2020. – B.198.
7. Zaremohzzabieh, Z., Ahrari, S., Krauss, S., Abu Samah, A., & boshq. (2020). Youth Work in a Digital Society. IGI Global.
8. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2025). How's Life for Children in the Digital Age? OECD Publishing.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.